

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

LUYỆN TẬP VỀ CÂU KỂ *AI LÀ GÌ ?*

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Tiếp tục luyện tập về câu kể *Ai là gì ?* : tìm được câu kể *Ai là gì ?* trong đoạn văn, nắm được tác dụng của mỗi câu, xác định được bộ phận CN và VN trong các câu đó.

2. Viết được đoạn văn có dùng câu kể *Ai là gì ?*.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

– Một tờ phiếu viết lời giải BT1.

– Bốn băng giấy – mỗi băng viết 1 câu kể *Ai là gì ?* ở BT1.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra :

– Một HS nói nghĩa của 3 – 4 từ cùng nghĩa với từ *dùng cảm* về nhà các em đã xem trong từ điển – (BT1 – tiết LTVC trước).

– Một HS làm lại BT4.

139

+ Giới thiệu thật tự nhiên.

– Một HS giỏi làm mẫu. VD :

Khi chúng tôi đến, Hà nằm trong nhà, bố mẹ Hà mở cửa đón chúng tôi. Chúng tôi lễ phép chào hai bác. Thay mặt cả nhóm, tôi nói với hai bác :

– Thưa hai bác, hôm nay nghe tin bạn Hà ốm, chúng cháu đến thăm Hà. Cháu giới thiệu với hai bác (chỉ lần lượt vào từng bạn) : Đây là bạn Dũng. Bạn Dũng là lớp trưởng lớp cháu. Đây là bạn Hương. Hương là học sinh giỏi toán nhất lớp cháu. Còn cháu là bạn thân của Hà. Cháu tên là Thuý ạ.

– HS viết đoạn giới thiệu vào vở hoặc VBT. Từng cặp đổi bài sửa lỗi cho nhau.

– HS tiếp nối nhau đọc đoạn văn, chỉ rõ các câu kể *Ai là gì ?* có trong đoạn. Cả lớp và GV nhận xét, chấm điểm. Chú ý tính liên kết, sự chân thực, sinh động của đoạn văn. (GV có thể tổ chức cho HS chơi trò chơi đóng vai : bạn HS nói chuyện cùng bố mẹ Hà.)

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu những HS viết đoạn giới thiệu chưa đạt yêu cầu, chưa dùng đúng các kiểu câu *Ai là gì ?* về nhà sửa chữa, viết lại vào vở.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài. GV nêu MĐ, YC của tiết học.

2. Hướng dẫn HS làm bài tập

Bài tập 1

– HS đọc yêu cầu của bài, tìm các câu kể *Ai là gì ?* có trong mỗi đoạn văn, nêu tác dụng của nó.

– HS phát biểu ý kiến. GV nhận xét, dán tờ giấy đã ghi lời giải lên bảng, kết luận.

Câu kể <i>Ai là gì ?</i>	Tác dụng
<i>Nguyễn Tri Phương là người Thừa Thiên.</i>	câu <i>giới thiệu</i>
<i>Cả hai ông đều không phải là người Hà Nội.</i>	câu <i>nêu nhận định</i>
<i>Ông Năm là dân ngụ cư của làng này.</i>	câu <i>giới thiệu</i>
<i>Cán trực là cánh tay kì diệu của các chú công nhân.</i>	câu <i>nêu nhận định</i>

Chú ý : Câu Tầu nào có hàng cần bốc lên là *cán trực* vươn tới tuy có chứa từ *là* nhưng không phải câu *Ai là gì ?* vì các bộ phận của nó không trả lời cho các câu hỏi *Ai ? , Là gì ?*. Từ *là* ở đây dùng để nối hai vế câu (giống như từ *thì*), diễn tả một sự việc có tính quy luật : *hẽ tầu cần hàng là cần trực có mặt*.

Bài tập 2

– HS đọc yêu cầu của bài, xác định bộ phận CN, VN trong mỗi câu vừa tìm được.

– HS phát biểu ý kiến. GV kết luận bằng cách dán 4 băng giấy viết 4 câu văn lên bảng, mời 4 HS có lời giải đúng lên bảng làm bài.

CN	VN
<i>Nguyễn Tri Phương</i>	<i>là người Thừa Thiên.</i>
<i>Cả hai ông</i>	<i>đều không phải là người Hà Nội.</i>
<i>Ông Năm</i>	<i>là dân ngụ cư của làng này.</i>
<i>Cán trực</i>	<i>là cánh tay kì diệu của các chú công nhân.</i>

Bài tập 3

– HS đọc yêu cầu của bài tập. GV gợi ý :

+ Mỗi em cần tưởng tượng tình huống mình cùng các bạn đến nhà Hà lần đầu. Gặp bố mẹ Hà, trước hết cần chào hỏi, nói lí do em và các bạn đến thăm Hà bị ốm. Sau đó, giới thiệu với bố mẹ Hà từng bạn trong nhóm (chú ý dùng kiểu câu *Ai là gì ?*).